

Några frågor och svar rörande jernvägsanläggningen från Frövi genom Lindes socken.

Arboga
1865.

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Kommunik
färm.
(Fr.)

Några frågor och svar rörande jernvägsanläggningen från Tröwi ge- nom Lindes socken.

Fråga: Har Lindes socken nytta af denna jernväg?

Svar: Ja, det måste den hafwa likafå wäl som alla andra orter af vårt kära fädernesland, hwilka med stora uppoffringar söka förskaffa sig de utomordentliga fördelar, som sådana kommunikationer öfwerallt ästadkomma för såwäl jordbruk som bergsbruk och öfriga näringsgrenar.

Fr.: Hwad har jordbruket för nytta af jernvägen?

Sw.: Jordbrukaren får genom densamma tillfälle att på aflägsna trakter, som äro i behof af deß alster, affätta sina waror till högre priser än de nu kunna erhålla, då affättningen är inskränkt till de aldra närmaste; likafå kan han erhålla alla waror, hwaraf han är i behof till lägre pris, än hwad de nu kosta, emedan den billiga fraktkostnaden på jernväg tillåter att föra såwäl hans egna produkter långt bort som ock att tillföra honom waror långwäga ifrån. Widare kommer det för Lindes kommuns jordbrukare särdeles kostsamma skjutsningsbeswäret att högst betydligt nedsättas. De kostnader, som nu årligen härför drabba hemmansägarena utgöra öfwer 4,000 rdr; efter jernvägens byggnad, då gästgifsware-skjuts inom orten blir nära obehöflig, kan man med full wißhet beräkna att icke halfwa denna summa behöfwer till detta ändamål åtgå.

Fr.: Hwad har bergsbruket för nytta af jernvägen?

Sw.: De rika jerngrufworna i Lindes norra del kunna bearbetas i större utsträckning; malmerna kunna förmedelst jernvägen föras såwäl till ortens hyttor som äfwen till aflägsnare delar af fäderneslandet. Den utwidgade grufwebrytningen, som å ena sidan ökar behöfwet af grufarbetare och höjer arbetspriset, medför dock

1865

i sjelfwa werket en nedsättning i brytningspriset, hwilket sedan kommer tackjernstillverkarna till godo. Deputom kunna dessa sistnämnde från nordligare belägna malmfält för billigt pris erhålla rika blandningsmalmer, hwarjemte fraktkostnaden för tackjernet till affättningsorterna äfwenledes blir i hög grad nedsatt.

Fr.: Hwad kommer i följe häraf skogssegaren och kolsäljaren att ha för fördel af jernvägen?

Sw.: Då malmerna blifwa billigare att inköpa och frakten för tackjernet lägre, kunna kolen betalas högre än nu, hwilken fördel naturligtwis kommer alla både stora och små egendomsegare till godo, då de aldra flesta hafwa skog till affalu.

Fr.: Men hwad kunna de små jordegarena ha för nytta af anläggningen? — Är det ej snarare att förmoda att de skola skadas af densamma, då den borttager en stor del af arbets och forselsförtjensten?

Sw.: Det är ett misstag att tro, att arbetsförtjensten minskas; ett bladt bergsbruk kräfwer ökad arbets- och förkraft och denna kommer just att lemnas af dem, som icke ensamt genom sitt jordbruk kunna sig försörja. Forslingsförtjensten kommer säkerligen också att stiga, då formännen på korta håll få tillfälle att föra malmen och andra waror till och ifrån jernvägen och deputom torde ingen klok jordbrukare nu för tiden finna med sin samma fördel öfwerensstämmande att slita sig sjelf, dragare och redskaper från jordbruket samt bortspilla den dyrbara gödsjelu på landsvägarna.

Fr.: Hwad kunna öfriga näringsidkare hemta för nytta af jernvägen?

Sw.: Utom den nytta, som all industriel verksamhet direkte hemtar af lättade kommunikationer, har äfwen näringsidkaren att påräkna en större affättning af sina alster, emedan då såwäl jordbrukaren som bergsbrukare genom jernvägen komma i en bättre ekonomisk ställning, så hafwa dessa råd att köpa mera waror och industrialster.

Fr.: Medför icke jernvägen flera fördelar än de nu uppräknade för Lindes sockens innewånare?

Sw.: So många flera, som ej ens kunna beräknas, men isynnerhet kan nännas den, att under det jernvägsbyggnaden pågår får orten en ofantlig arbetsförtjenst sig till godo. Tusentals dagsverken åtgå, som med största fördel kunna utgöras af fringliggande befolkning, hwilken tillsölje häraf kan grundlägga ett wälstånd äfwen för kommande tider. Så har händt på andra orter. Många arbetsamma hemmans- och torpegare hafwa derigenom kunnat arbeta sig ur tryckande skulder och sitta nu wälbergade på sina små egendommar.

Fr.: Hwad nytta bereder jernvägen Lindes kommun äfwen i andligt hänseende?

Sw.: Då jernvägen stryker längs igenom midten af församlingen från norr till söder förbi sockenkyrkan, lennar den innewånarne ett lätt och billigt tillfälle att ofta besöka Guds hus. Dyrbara kapellbyggnader och inrättande af nya presttjenster bli i följd häraf obehöfliga och sockenmännen inbespara endast i denna punkt troligen så mycket som af dem för företagets befrämjande fordras.

Fr.: Har Lindes sockenmän alltså skäl att motsätta sig jernvägsföretaget?

Sw.: Ingalunda! Dvärtom böra de af alla krafter enigt arbeta för werkställigheten och willigt underkasta sig de nödwändiga kostnader och förpligtelser som af dem fordras.

Fr.: Hwad fordras af Lindes kommun för jernvägens dragande derigenom?

Sw.: Kostnadsfri upplåtelse af mark för jernvägen samt tillsläppning af sleepers eller syllar wid dess första byggnad.

Fr.: Huru mycken mark och huru många syllar erfordras inom Bergsförsamlingen?

Sw.: 115 t:d åker och äng, 68 t:d skog och hagmark, 18 t:d kärr och mossar samt 33,800 stycken syllar.

Fr.: Huru högt kan kostnaden för mark och syllar beräknas?

Sw.: Under förutsättning att all mark willigt och billigt upplåtes, har en flok man inom kommunen beräknat, att kostnaden för jorden skulle uppgå till 28,451 rdr samt för syllar till 33,800 eller en summa af 62,251 rmt. Om också denna summa förhöjes med 50 % så uppgår hela kostnadssumman icke till 100,000 rdr.

Fr.: Huru skall en i alla fall så stor summa kunna af kommunen anskaffas?

Sw.: Genom upptagande af amorteringslån, stälbt t. ex. på 20 års afbetalning, genom utfärdande af räntebärande obligationer till dem, som upplåta mark samt och genom biträde af andra kommuner och enskilda, som äro af jernvägsbyggnaden intresserade.

Fr.: Bli'r denna amortering för kommunen färdelad betungande?

Sw.: Under förutsättning att endast hemmanen skola erlägga amorteringen, kan man antaga att den ej stiger högre än hwad nu från hemmanen utgå ensamt för entreprenadskjutsen, men då kommunen troligen öfverenskommer att utgöra den å allt fyrktal, så blir den för hemmansägarena naturligtvis ännu mindre kännbar.

Fr.: Hwad bör man i följd af ofwanstående tänka om dem som motarbete jernvägsanläggningen?

Sw.: Att de icke ha förmåga att rätt inse sitt eget och kommunens bästa, men ingalunda att de af låga och egennyttiga motiver söka att motverka ett företag, som utgör sjelfwa medlet till hela samhällets utveckling.

Fr.: Hvem har nu skrivit dessa frågor och svar?

Sw.: En person, som är warnt intresserad för hela ortens framåtskridande både i kultur och sedlighet och som lifligt inser att utan jernväg skall all utveckling och tillgodogörande af vår orts rika resurser vara omöjlig samt orten stadna efter de flesta andra trakter af fäderneslandet.

www.books2ebooks.eu